

Bohoslužby 09. 02. 2025 – Liberec

- poslední neděle po Zjevení Páně

modlitba:

Hospodine, dobrotivý věrný Bože, děkujeme za to, že nás voláš do společenství svého lidu. Děkujeme, že se smíme účastnit tvé oslavy, že smíme mít podíl na evangeliu, že smíme pocítit jeho sílu a obnovující moc v našich životech. Proto se radujeme, i když nás v našich životech potkávají různé překážky i těžké chvíle.

Mnohdy necítíme tvou blízkost, ani pomoc. Vidíme jen své slabosti, komplikovanost světa, lidských zájmů a vztahů. Nerozumíme dost síle tvé dobroty, tomu, že jsi odedávna ten, který jde za člověkem, ukazuje se nám a počítá s námi, navzdory zkušenosti s lidmi a jejich činy.

Dobrotivý Bože, dej, ať počítáme s tvým nadějným pohledem na svět. A osvobod' nás od našich starostí a obav, dej nám pevnou víru a trpělivost s druhými. Prosíme, buď i dnes přítomen mezi námi a dej, ať tvoje přítomnost nás potěšuje a povzbuzuje.

Amen.

Kázání:

- v dnešním evangeliu se nám poodhaluje, kdo je skutečně Ježíš. Vidíme to na zkušenosti tří učedníků. Jsou to ti nejvýznamnější, kteří měli největší ambice následovat Ježíše a mít podíl na jeho cestě. Šli na horu, aby s ním byli sami. Přesto jsme svědky této výjimečné chvíle. Máme se tu něco dovědět. Nemáme zůstat u toho, že zážitek na hoře je něco, co se vymyká všednímu dni a všedním zážitkům. Máme si z toho něco odnést právě do našeho všedního dne, naší cesty víry a následování Ježíše.

Poznání Ježíšovy slávy se událo na hoře. To slovo sláva patří k dnešnímu příběhu, možná nám není blízké, neznamená však povýšenost na jedné straně a poníženost na druhé. Naopak znamená, že Ježíšova cesta je světlem pro druhé i do stínů života. Podle tradice to byla hora Tábor, ale je zajímavé, že ani jeden z evangelistů jméno hory nezmiňuje. Nejde tedy o geografii, nemusíme znát přesné postavení hory, mohlo se to stát na jakékoli biblické hoře. To místo se nemá stát poutním místem, naopak máme na naší cestě víry vědět o slávě Kristovy cesty. Učedníci byli na cestě šest dní, dorazili sedmého. Sedmý den odkazuje k Božímu odpočínutí, dokonání jeho díla, vítězství života.

Hora vždy v Bibli má takovou symboliku – že je místem, kde se spojuje nebe se zemí, Bůh se ukazuje, předává člověku svou vůli. Na hoře přijal Mojžíš Desatero a z hory pohlédl nakonec do zaslíbené země. Eliáš vedl zápas s pohanskými proroky také na hoře a tehdy ukázal Hospodin svou moc.

Ježíš vyložil zákon v Kázání na hoře, zemřel na Golgotě a po svém zmrtvýchvstání vyvede učedníky na horu, kde je pověřil kázat a křtít. I když se jedná o různé hory, je za tím stejné poselství, že Bůh na hoře vstupuje do dění světa, ukazuje nám svou cestu a pověřuje nás posláním.

K tomuto setkání na hoře patří zvláštní Kristova podoba. Popisuje se tak, že byl proměněn. Jeho tvář byla plná slunce a jeho šat byl oslnivě bílý. Patří tedy na stranu světla, na stranu Boží, z něho – z jeho života, slov, činů – vychází světlo, které proměňuje svět, proměňuje temnoty. To je smyslem jeho slávy – jas a světlo, které není především vyznamenáním osoby, ale světlem pro druhé, světlo ukazuje cestu v temnotách, je signálem, orientací, pevným bodem.

A teď k postavám Mojžíše a Elijáše. Tradiční výklad vždy spočíval v tom, že se jedná o postavy zastupující Starý zákon, Zákon a Proroky jako stěžejní literární části Starého zákona. Když se tam říká, že rozmlouvali s Ježíšem, znamenalo by to, že Kristus hovoří s Biblí, vykládá ji a naplňuje. To je hezký alegorický výklad, ale Mojžíš a Eliáš jsou skutečné postavy. Co tady znamenají, proč se Ježíš s nimi setkává, co se tím demonstruje?

Oba byli velcí bojovníci za pravdu a proti modlářství. Oba oslovili národ, ale skončili zvláště. Mojžíš si stěžoval na tvrdohlavost lidu, který má vést. Zemřel na hoře Nébo, na hranicích zaslíbené země, kam směl jen pohlédnout. Nemá hrob. Podobně Eliáš zažil úspěchy, ale i protivenství. Nakonec byl rovnou vzat do nebe, pouze před zraky svého žáka Elíшы. U obou se v Ježíšově době očekávalo, že ještě přijdou, než se dostaví Mesiáš, že ještě neřekli poslední slovo, navážou na své dílo, přijdou z nebe a dokončí je.

Když Ježíš s nimi rozmlouvá a je s nimi v nebeské slávě, znamená to, že i Ježíš ještě neřekl své poslední slovo. Je to otevřené, Bůh hovoří s lidmi o naplnění cesty člověka... Bůh nás zve k rozhovoru a sdílení. Není tomu tak, že žijeme v nějaké všední dnu, do kterého velké obrazy, slova a skutečnosti nemohou zasvítit a proměnit jej. U Ježíše patří dohromady tento okamžik zjevení na hoře a další okamžiky jeho cesty do Jeruzaléma. To světlo z hory nám má osvětlit celou jeho cestu, i to, co ještě nechápeme. Takže není úplně dobře, pokud si horu spojujeme s nějakými výjimečnými zkušenostmi a „mystickými“ zážitky, kdy jsme „nahoře“. Světlo svítí v temnotách. Týká se nás a naší přítomnosti.

Zásadní otázka je, jak tu zkušenost učedníků vlastně nazvat a pochopit. Tradičně se – i v řeckém originále – mluví o proměnění. Nejde tedy jen o světelný fenomén, vidění, ale o odhalení pravé skutečnosti. Ale co se tady proměňuje – Ježíš sám, anebo to, jak ho vidíme? Asi se ta proměna týká všeho – Ježíš se ukazuje jako pravý nebešťan, o kterém nemusíme

pochybovat, že dokončí své poslání. Proměnit se ale má i víra učedníků. Proměnit se máme my ve světle, které navzdory všemu svítí.

Ale musíme si uvědomit, že učedníci možná jen výjimečně pochopili Ježíšovu cestu. Jinak na nich vidíme spíše svou lidskou nechápavost a netrpělivost. Jakoby Petr vytěsňoval ze svého života informaci, že Ježíš je na cestě do Jeruzaléma a že to je cesta na kříž, a přesto je to cesta slávy. Údaj, že Petr se chystá postavit tři stany na hoře pro nebeské postavy, musíme chápat prostě jako zdržování Ježíše od cesty do Jeruzaléma. Může to vypadat hezky zbožně, že Petr chce prodloužit tuto slavnostní chvíli, ale vlastně Ježíše odrazuje od toho, aby se tato chvíle projevila jako síla na naší cestě životem. Podobně i my někdy víru v Boha oblékáme do zvláštních slov a spojujeme si ji jen se vznešenými situacemi...ale víra má být světlem v obyčejných situacích.

Celý příběh začal o samotě na hoře s Kristem. Ukazuje se nám tady důležitá chvíle Kristovy cesty. Ke slovu přichází sám Bůh, když se - z oblaku, který svítí, ale současně skrývá nebeskou skutečnost, ozývá hlas: To je můj milovaný syn, toho poslouchejte. Řeknete si asi - je to skoro stejné jako na počátku Ježíšova vystoupení při křtu v Jordáně, kdy přichází ke slovu sám Bůh a označuje Ježíše za svého milovaného Syna. Tady na vrcholu jeho veřejného vystoupení, když přibývá odkazů k jeho cestě do Jeruzaléma a smrti na kříži, se nám zdůrazňuje, že to je stále cesta jeho milovaného Syna. Potřebujeme to asi slyšet znovu a znovu.

A přidává se tu, že ho máme poslouchat. To důležité se tu děje, když nasloucháme a s Ježíšem rozmlouváme, tedy skrze řeč a slovo. Ježíš rozmlouval s Mojžíšem a Eliášem. O čem asi, nás zajímá? Asi o naplnění své cesty, o tom, jak Bůh promlouvá skrze jejich životy, jak má poslední slovo. A proto máme Ježíše poslouchat. Učedníci dostali zákaz vyprávět, co viděli na hoře. Budí to naši zvědavost, když je něco zakázané. Ale zakázané tu asi není popisovat nebeské dění, pokud by mu učedníci již porozuměli. Dokud ale ulpívají na kulisách, na průvodních jevech, na neproniknutelném světle – nedokážou ještě pravdivě popsát, na čem záleží. Nakonec už učedníci neviděli nebeskou podívanou, ale jen samotného Ježíše. Tak i my máme více porozumět samotnému Ježíši, jeho cestě jako cestě Božího Syna, cestě světla a sdílení. Necht' nám v tom Bůh pomáhá a vede nás!